

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

Hamar, 04.12.2017

Deres ref:

Vår ref: Sak. nr. 17/4131 - 6
Saksbeh. Arne Magnus Hekne Tlf. 91148643

Svar - begrenset høring på ny miljørapport - Folla kraftverk

Vi viser til begrenset høring av tilleggsinformasjon til søknad om bygging av Folla kraftverk, sendt fra NVE den 14. november 2017.

I etterkant av den offentlige høringen av den endrede søknaden har det på søkers eget initiativ blitt gjennomført en fiskeundersøkelse samt tatt vannprøver og sedimentprøver på utbyggingsstrekningen. Denne rapporten sammen med søkers kommentarer på innkomne høringsuttalelser er nå sendt på høring til de parter som uttalte seg i henhold til fiskefaglige hensyn i forrige runde.

Fylkeskommunen uttalte seg til opprinnelig høring i brev datert 21.06.17, vår referanse 17/4131-2. Vi velger allikevel å komme med en begrenset tilleggsuttalelse til det som nå er sendt på begrenset høring.

Forurensing

Forurensningssituasjonen i Folla er godt kjent og grundig dokumentert gjennom regelmessig overvåkning, senest i årsrapport fra overvåkning i 2015 (Løvdal m.fl., 2016).

Siden høringsrunden til den endrede søknaden er det avholdt møte vedrørende Folldal gruver og utslippet av tungmetaller til vassdraget. Møtet fant sted i Folldal den 18. og 19. september og Miljødirektoratet, Direktoratet for mineralforvaltning (DIRMIN), Riksantikvaren, Norges geologiske institutt (NGI), Hedmark fylkeskommune, vannområde Glomma og Folldal kommune var tilstede i tillegg til Stiftelsen Folldal verk. Formålet med møtet var gjensidig informasjon mellom de ulike partene som blir berørt i forbindelse med tiltak for å nå miljømålene (god økologisk tilstand innen 2027) i Folla.

Fylkesdirektøren

BESØK: Parkgata 64, Hamar POST: Pb. 4404, Bedriftssenteret, 2325 HAMAR
TELEFON: 62 54 40 00 E-POST: postmottak@hedmark.org ORG.NR: 942 116 217

www.hedmark.org

NGI har på oppdrag fra DIRMIN vurdert tiltak for å bedre forurensningssituasjonen i Folla. Tiltakene fra denne rapporten ble beskrevet i møtet, og det ble drøftet hva som var mulig å gjennomføre med hensyn til de ulike etatenes ansvarsområder. Det er ingen grunn til å gjengi de enkelte etatenes syn på saken i denne uttalelsen, men det viktigste er at det i fellesskap er interesse for å iverksette flere av foreslåtte tiltak. Dette vil på sikt bedre vannkvaliteten i Folla betydelig, med dertil bedre forhold for fisk og annet akvatisk liv.

For øvrig når det gjelder vurdering av SWECO sine nye undersøkelser av vannkvalitet og tungmetaller synes disse å stemme godt over ens med tidligere undersøkelser gjennomført av COWI på deres stasjon nedstrøms samløpet med Grimsa, sist undersøkt i 2015. Vi ser derfor ikke at vannprøvene tilfører ny informasjon.

For sedimentprøvene er det beskrevet at disse er hentet fra «strandnært stilleflytende område der det var samlet en del finstoff og finere substrat. Hvor relevant disse prøvene er for å gi en status for egnethet for fisk er vi usikre på, da både ørret og harr vil legge egg i mere strømsterke områder med grøvre substrat.

Fisk og bunndyr

Fylkeskommunen er tilfreds med at det gjennomføres fiskebiologiske undersøkelser når slik informasjon mangler, såfremt metodikken og gjennomføringen er tilfredsstillende. Vi vil her påpeke at det er særdeles vanskelig å dokumentere harr ved tradisjonelt elfiske. Særlig på det tidspunktet som undersøkelsene ble gjennomført. Harr kan vandre langt for å nå sine gyteområder og harr yngelen kan slippe seg langt nedstrøms gyteområdet rett etter klekking for å nå sine oppvekstområder. Ørreten er mer stedbunden etter klekking, og man burde kunne forventet større fangst av 0+.

Vi har i vår tidligere uttalelse skrevet at Folla, med sideelver, er viktig gyte- og oppvekstelver for langtvandrende ørret og harr. Dette er dokumentert med gjenfangster av harr merket i Høyegga, i blant annet Grimsa (Qvenild 2010). Det kan imidlertid være vanskelig å påvise de viktigste gyteområdene, særlig for harr, men om disse ligger oppstrøms tiltaksområdet er kontinuitet i vassdraget meget viktig.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

Det skisseres i dokumentet nye løsninger for opp- og nedvandring. Fylkeskommunen er enig i at en spaltetrapp er bedre egnet enn en tradisjonell kulpetrapp for å opprettholde en viss funksjon for oppvandring av strømsvake arter. Fylkeskommunen er fremdeles bekymret for ivaretagelse av nedvandring og særlig gjelder dette for harr yngel som kan drifte ut av vassdraget rett etter klekking. Disse er «umulig» å fange opp og vil da måtte gå gjennom kraftverket. Gitt at Folla med sideelver er viktig for produksjon av harr til Glomma, er dette veldig uheldig.

Det foreslås fra søker kameraovervåking for å regulere vannslipp i fiskepassasjen, samt revisjon av manøvreringsreglement utenom vanlig revisjonspraksis dersom vannkvaliteten og

forholdene for fisk blir bedret i framtida. Fylkeskommunen legger til vassdragsmyndigheten å vurdere hvorvidt slike muligheter og vilkår vil være gjennomførbare, men er skeptisk til presisjonen ved en slik kameraovervåking.

Fylkeskommunens konklusjon

Fylkeskommunen er fortsatt av den oppfatning at tiltakets potensielle negative påvirkning på forholdene for fisk er så store at søknaden frarådes. Det har etter vårt syn ikke fremkommet nye opplysninger om miljøforholdene i elva, og verdien av kontinuitet i vassdraget et høy. Folla med sideelver er særs viktige for ørret og harr på gyte- og næringsvandring i denne delen av Glomma, og enda viktigere blir betydningen dersom Tolga kraftverk blir realisert. Vi mener at vannressursmyndigheten må legge særlig vekt på naturmangfoldlovens § 10, om samlet belastning i behandlingen av denne saken.

Med vennlig hilsen

Kristin Ryen Reithaug
ass.fylkessjef
Samferdsel, kulturminner og plan

Arne Magnus Hekne
miljørådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:
Folldal kommune, , 2580 FOLLDAL
Fylkesmannen i Hedmark, Postboks 4034, 2306 HAMAR

Kilder:
Løvdal, Ø m.fl., 2016. Overvåking av gruvepåvirkede vassdrag ved Folldal gruver.
Årsrapport 2015. COWI AS.

Qvenild, T. 2010. Fiske i Hedmark. Tun forlag AS.